

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Vita æterna

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

habet vitam nihil differunt felices ab infelicibus. Sed in die iudiciorum non erit ibi id idem, tunc dicitur. *Plur.*
 vitam proferuntur. *Sanctum veluti feneratorem, dimidium*
est propter se brevis, asperre. Germani quoque dicunt. *Es ist kein*
Heuchler, vnd dieß / dan der schlaf / der silt vnd raubt das
heil dnters lebens.
 homo. *et quis vobis dicitur.*
 imbecillitas est fragilitas humana, sumpta a metaphora
 vitæ. *Et quis vobis dicitur.*
 vitam proferuntur. *Et quis vobis dicitur.*
 vitam proferuntur. *Et quis vobis dicitur.*
 vitam proferuntur. *Et quis vobis dicitur.*

HIEROGLYPHICVM.

Agnam vitam Hieroglyphicam esse, autores docent. Sci-
 entiam vitam aulicam esse, vitamque quam diu
 carnis capimus, conferunt. *Pier. Valer. lib. 46. pag. 455.*

EMBLEMA.

In vitam humanam.
 Emblemata C. L. I. Andr. Alciat.
 Plur. *Plur. sicut humane nunc de se incommoda vita.*
Heracle, catet pluribus illa malis.
Democrite, illa magis ludicra facta sunt.
Inter ea hac carnis melior, qua deniq; recum
sine fleam, aut tecum quomodo plene iocet.
 Vide *Mors.*

Vita aeterna.

LOCI BIBLICI.

Vita aeterna quomodo possideatur, qua: vt dicitur ex Christo. *Mat.*
19. 17. Marc. 10. 21. 17. Vita aeterna metonymice dicitur Chri-
 sti. *Mat. 1. 31. 20. 8.* Vita aeterna merces est, *Matth. 5. 12. 20. 8.*
 Vita aeterna merces est, *Matth. 5. 12. 20. 8.*
 Vita aeterna merces est, *Matth. 5. 12. 20. 8.*

SENTENTIAE PATRVM.

Quis inquisitus fuit semper Deus, aut totus nunquam exiit
 Cuius locis, vbi tacet gratia, vbi videntur, campis terra luxurians a-
 gnoscit se induit gramine, & redolente pacitur flore: vbi alium ne
 collantur in verticem, & vbi arbor deniore coma vestit, q. uic-
 turantib. ramis scena detraens innumbrant. Omnia illic non
 ardoris, nec vti in autumno arua requiescant, aut vt ite-
 rum nouo tellus fecunda paruriat. Vnius cuncta sunt tempo-
 ris, vna poma feruntur ætatis. Quippe quum nec mensis, suis tunc
 detrahit, nec Sol per horarum momenta decurrat, aut in no-
 ctua lux fugata concedat. Habet populos quies læta, sedes tenet pla-
 tidus, fons scaturiens medius sinu alui prorumpentis emergit,
 & scopop. interualla circuitu sinuosus flexib. labitur, vt in ora na-
 turam sibi minimum diuidatur. *Cyprianus de laude Martyri.*
 Inhabitauerunt sancti in gloria, videbunt Deum, & gaudebunt, læta
 delectabuntur, fruuntur gloria, & in felicitate iucundabun-
 tur aeterna. Ibi non gustabunt, quam suauis sit Deus, sed implebun-
 tur. & delectabuntur dulcedine mirifica: nihil eis deerit, nihil oberit: o-
 mnia, desiderium eorum Christus præsens implebit. Non fenescent
 in ætate, non putrescent amplius: perpetua sanitas, felix æter-
 nitatis, in illis sufficientiam confirmabunt. Non erit concu-
 ptio in membris, non vltra vlla exurget rebellio carnis, sed to-
 talis hominis pudicus, & pacificus, fama ex integra natura, sine
 macula & ruga deinceps permanebit. Erit deniq; Deus omnia
 in illis præsentia omnes animæ & corporis implebit app-
 etas, cellabunt; de cetero, consummatis omnib. ministratori
 ætatem virtutum discursus: & impleta ordinataq; omnino æ-
 ternitas. Nec inuouabitur, nec mutabitur vltra fixæ & consumma-
 tæ, in illis status. *Cyprianus de laude Martyri.*
 Quis nobis viam vitæ aperit, hic ad paradysum reduces facit,
 & ad sanctorum regna perducit: cum ipso semper viuemus facti per
 ipsum Deum: cum ipso exultabimus semper ipsius amore repara-
 tumus Christiani cum Christo simul gloriosi, de Deo Patre beatis
 & perpetua voluptate lætantes semper in conspectu Dei, & agnitis
 & gratias semper. Neq; enim poterit nisi & lætus esse semper, &
 gratias, qui cum morti fuisset obnoxius; factus est de immortalitate
 beatus. *Ideam ad Demetriam.*
 Patriam nostram paradysum computamus, parentes patriarchas
 heretiam cepimus: quid non properamus & currimus, vt patriam

nostram videre, vt parentes salutare possimus? Magni illic nos
 rorum numerus expectat: parentum, fratrum, filiorum frequens nos
 & copiosa turba desiderat, iam de sa immortalitate secuta, & adhuc
 de nostra salute sollicita. Ad horum conspectum & complexum ve-
 nire, quanta & illis & nobis in commuæ lætitiæ esse qualis illic cæ-
 lestium regnorum voluptas, sine timore moriendi, & cum æterna-
 te viuendi? quam summa & perpetua felicitas: illic Apostolorum glo-
 riosus chorus: illic Prophetarum exultantium numerus: illic Mar-
 tyrum innumerabilis populus ob certamine, & passionis victoriam
 coronatus triumphantes illic virgines, quæ concupiscentiam carnis
 & corporis continentia robore subegerunt: remunerari misericor-
 des, qui alimentis & largitionib. pauperum iustitiæ opera fecerunt,
 qui Dominica præcepta seruantes ad cælestes thesauros terrena pa-
 trimonia transfulerunt. *Ideam tract. de mortaliæta.*

Christianorum est, pressuram pati in hoc seculo, & lucei, quo-
 rum est vita aeterna. Vis tu scire, quod nullus est vita aeterna, nisi
 eius qui credit in Christum? Audi Saluatoris ipsius vocem eleganter
 in Euangelio designantem: Hæc est autem vita aeterna, vt cog-
 noscant te solum verum Deum, & quem misisti Ierum Deum, & Fi-
 lium eius Iesum Christum, alienus est ab æternitate vitæ. Hæc e-
 nim ipsa agnitio & fides designatur vita esse aeterna. *Orig. in epist. ad*
Rom.

Vita hominum per multas mortes, non solum in ætatis muta-
 tiones, sed etiam in animarum ruinis ob peccata ad illa ingreditur.
 In vita aeterna vero nec corporis neq; animi est mutatio: non est it-
 tem cogitationum controuersia, neq; sententiæ varietas, nulla per-
 turbatione stabilitatem tranquillitatemq; animi auferente. Ea de-
 mum est regio viuentium, qui continuo sibi ipsi æqui ac similes ex-
 istunt: in qua non nox, non somnus, mortis imago non cibus aut
 potus humanæ infirmitatis præsidia, non morbus, non dolor, aut
 medicina, vel iudicia, seu mercatus, non artes, non pecunia malo-
 rum origo, bellorum materia, inimicitia radix: sed regno viuentium
 non morientium ob peccatum, sed veram vitam viuentium in
 Christo Iesu Domino nostro. *Basil. in Psalm. 44.*

Vna vita est ad vitam respicere. Vna mors peccatum est: est e-
 nim animæ interitus. Alia autem, ob qua nonnulli animis effe-
 runt, in saniorum visio sunt, veris rebus illudens, & fallacia ani-
 mæ spectra. Si hac mente fuerimus, nec ob vitam præsentem ani-
 mos atrollemus, nec ob mortem nimium angemur. Quid igitur
 graue nobis accidit, si hinc ad veram vitam migravimus, & non
 sionibus, vertiginibus, fatuitatibus, ac turpi illa trita exactione
 liberati, cum stabilibus rebus, minimeq; fluxis & caducis, parua lu-
 mina futuri lumen circum lumen illud magnum tripudiantes. *Na-*
than. 2. en. orat. 19.

Accipe quando promittitur futura gratia iustorum. Audi in-
 quit Ioannes, vocem magnam celo decidentem: Ecce tabernaculum
 Dei cum hominibus, & habitabit cum illis, & ipsi populus eius e-
 runt, & ipsi Deus cum illis erit illorum Deus: & delebit omnem la-
 chrymam de oculis eorum, & mors non erit amplius, neq; luctus
 neq; clamor, neq; dolor vltra erit. Compara autem, si placet, aq;
 contende vitam hanc cum illa vita. Elige, si potes perpetuam
 corporis vitam in labore, ærumnaq; miserabili tantarum commu-
 tationum, voto, um que tædio, fastidio voluptatum. Num si Deus i-
 sta perpetuare vellet, illa diligeres? Nam si per se vita fugiens, est
 vt sit molestiarum fuga, requies ærumnarum, quanto magis ea re-
 quies est expectanda: cui futura resurrectionis voluptas perpetua suc-
 cedet, vbi nulla criminum feries, nulla illecebra delictorum! *Ambr.*
lib. de resurrex.

Facilius possumus dicere, quid non sit in vita illa aeterna, quam
 quid ibi sit. Non est ibi mors, non est ibi luctus, non est ibi lassitu-
 do, non est infirmitas, non est fames, nulla sitis, nullus estus, nulla
 corruptio, nulla indigentia, nulla molestia, nulla tristitia. Ecce di-
 ximus, quid ibi non sit. Quid autem ibi sit, vis nosse? Hæc nec oculus
 vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit, cor ho-
 minis illuc ascendat. Si in cor hominis non ascendit, cor ho-
 minis illuc ascendat. Cor ibi habeamus, vt non sine causa audi-
 mus, sursum corda: Leuamus cor sursum, ne putrescat in terra:
 quoniam placet nobis, quid ibi agunt Angeli. *Augustinus. lib. 3. de*
Symb. c. 11.

Si homines de gaudio terreno iubilant, nos ad gaudio cælesti
 iubilare non debemus, quod vere verbis explicare non possumus,
 Et quem docet ista iubilatio, nisi ineffabilem Deum? Et si Deum
 dari non potes, & tacere non debes, quid restat, nisi vt iubilas? *La*
Psalm. 94.

Quæ erunt deliciae sanctorum? delectabuntur in multitudine
 pacis. Delectatur hic impius in multitudine auri, in multitudine
 argenti, in multitudine mancipiorum, in multitudine postremo
 opum diuersarum, violenta lautissimorum & luxuriosorum con-
 uiuiorum. Quæ autem erunt, o amator Dei, deliciae tuae, & de-
 lectabuntur in multitudine pacis? Aurum tuum pax, argentum
 tuum pax; prædia tua pax, vita tua pax, Deus tuus pax. Quicquid
 desideras, pax tibi erit. Hic aurum quod est, non potest tibi esse
 argentum: quod vinum est, non potest tibi esse panis: quod tibi
 argentum est, non potest tibi esse panis, Deus tuus totum tibi erit: Man-
 ducabis eum; ne esturias: bibes eum, ne sitias: illuminaberis ab eo,
 ne sis

ne coccus: fulcietis eum, ne deficiat: possidebit totum integrum...

In aeterna vita nullum habebimus aduersarium, nullum metum...

Praemium est videre Deum, viuere cum Deo, viuere de Deo...

Cum Deo homo beatus erit, in cuius conscientia peccatum inuentum non fuerit...

Omnitas coelestis mansio tenera, patria fertilis & ampla, totum continens...

Ipsa per sese placet, & per se sufficit ad meritum, sufficit ad praemium...

Quae ergo nos angit uelania, uitiorum sitire abstinentium, huius mundi sequi naufragium...

Patriam nostram, paradysum computemus: parentes patriarchas iam habere cepimus...

Facilius possumus dicere de illa vita aeterna, quid tibi non...

Illic festinate, ubi semper uiuatis. Si enim sic amantissimum...

Haereditas Christi, cuius cohaeredites sumus, non minime...

Diuitiae si diliguntur, ibi sentiantur ubi perire non possunt...

Talis erit illa delectatio pulchritudinis, ut semper tibi praesentis...

Regnum caelorum vim patitur: ideo quia reatus, quos laetitia...

Non erit aliqua inuidia disparis claritatis, quoniam regularum...

In ciuitate Dei rex ueritatis, lex charitatis, dignitas aequitatis...

Ibi hymnifici Angelorum Chori: ibi societas ciuium speculum...

Si confideremus quae & quanta sunt quae sanctis debentur...

Temporalis uita aeternae comparata, mors est dicenda...

Ibi quicquid amabitur aderi, nec desiderabitur quod non...

Quod Deus preparauit diligentibus se, fide non capitur...

Ibi tota uirtus erit, quod amas, & summa felicitas amare...

Regnum caelorum vim patitur, grandis uolentia est generata...

Quantalibet intentione se humana mens extendit, cum phantasia...

Tanta uis in illa pace nos faciat, ut quod in se quisq; mouerit...

O beata regio paradisi! o beata regio deliciarum! ad quam...

PC

POLYANTERA

receptis pecus muneribus. In Ciriano, Sel de scientia be-

... mortalis eo efficitur virtutisque promoueret, vt
... manum fera um vt res, maria traiceret, extruderet
... confisteret, suspiceret in cœlum, aliorum reuo-
... Solis & Lunæ cursus, ortus, & occa-
... celeres resurraiones, æquinoctia, solstitiaque dupli-
... hœmis & ætatis, ventorum & imbrium impetus, in-
... tractus, mundi denique passionēs, laboresque
... veluti decretis præscriptos posthumis sæculis pro-
... reuera spiritus aliquis inesset animis nostris, per
... mortalium rerum intelligentiam cognitionemque assequere-
... non in mortem Axioche, sed in immortalitatem tran-
... tionem, sed syncerum fructum bonorum: neque admi-
... corpori, sed meras, & ab omnibus molestis liberās vo-
... Illuc enim peruenies ex hoc carcere solutus,
... sentitiis, semique expertia sunt omnia: & vbi tranquilla
... necia vita, quieteque inconcussa viuens rerum natu-
... philosophiz non ad ostentationem theatricam; sed
... veritatis cognitionem contempleris. In Ti-
... bene viuenda.

... Distingenda est omnis animi intentio in spe futuri, qui
... ac maifestissus consequaris, aperire eam etiam sub
... non abnuam. Si cui aliquis quinq; ho-
... denarios offerat, quingentos vero aureos in crastinum
... offerat, vtum æs ad præsens sumere, an au-
... dubiumne id est, quin præoptet grandia
... parua mora? Tu quoque breuis huius atque æter-
... conditione perfecta, non eligas capere vilia, cum capere

... Tantum cœlestia gaudia vincunt terrestria, quantum
... Nam hic magis ipsam corpus, illic vero oblectatur
... Esvbi nunc ergo sunt, qui has mundi illecebras pro
... detestantur in apoph. 79.

Vitium.

DEFINITIO ET ETYMOLOGIA.

Græce διαρρηκτικόν, id est, quia rē rē. Videtur quando
... esse habitus animi in a uice, non rationi repu-
... Nonnunquam sumitur pro errore. Plin. Lib. 11. cap. 11. ple-
... Vitium Rab, & Rahab, malum culpæ, malitia, vitiositas;
... malus fuit, male facit, habitum affectum, & effectum
... in tota vita inconstans, & a
... Tullium, ex B. Thom. 1. Sec. q. 71. art. 1. Dicitur
... as, quod est caueo, &c.
... quod morbus est habitus quidam con-
... vt febris, infātia, quæ
... Vitium vero perpetuum est, vt cœcitas, claudica-
... Morbus igitur cum accessu discellaque est, vitium ve-
... manet.

LocI BIBLICI.

Vna aliena luganda, Exech. 9. 4. 1. Cor. 5. 2. 2. Cor. 12. 21.

SENTENTIAE PATRYM.

Non in feminibus, sed in voluntate nascens causa vitiorum est
... non tantum expellenda sunt vitia, quantum refellenda, quia
... quam suscepta semel deponere.
... et ea debeamus præferre virtutibus;
... et a plerisque etiam
... adulationem pro hu-
... vice amplectuntur, & stul-
... pessima simili-
... virtutibus gloriantur. Idem, ad Demetri-
... sunt ex omnibus vitia, quæ maxime homines decipiunt sui
... Gula siliacet, ac Libido, quæ deponere difficilior est, quo
... ita à multis calcari vidimus, vt tota ætate sua virgines
... abstinencia, vt de illis taceam, qui post delicia-
... vsum libidinis castitati ac tem-
... vitium contraria sibi virtute mu-
... Aiorum vitiorum est longe diuersa ratio, qui cum nihil
... habent, quæ cum ad vi-

randum sint faciliora, raro tamen, à quibus, ideatur, inuenies

ibidem. Quid, oro, inuidia delectationis præstat inuidia? Qui alter ab o-
dio mercedis accipit? Quid iracundo furor suus confert? Similiter
curre per singula, & inuenies tot animæ tormenta, quæ vitia, quæ
vtique eo facilius vinci possunt, quo nulla nos allicunt voluptate,
ibidem.

Summa tibi scientia, summa iustitia sit, vitia virtutesque distin-
guere: quæ quanquam sibi contraria semper sint, aliqua tamen ex
cis tanta iunguntur similitudine, vt discerni omnino vix possint,
ibidem.

Sæpe se vitia ingerunt, & se esse virtutes mentiuntur, vt tenaci-
tas, parsimonia, effusio, largitas, crudelitas, zelus iustitiæ, remissio,
pietas velit videri. Gregor. 8. hab. distinet. quadragesima prima. Dicitur.
Sæpe se.

Si forte nos studio contra vitiorum incentiua stringimus, ipsa et-
iam vitia ad vsum virtutis immutamus. Nonnullos tamque ita pos-
sident: sed hanc defensionem iustitiæ in vocem libertatis authoritatis
immutat, nonnullos fortitudo carnis illecebrat, sed dum exercendis
piis oneribus corpus subduunt, vnde iniquitatis stimulum passi sunt,
inde pietatis lucra merentur. in mor.

Quamvis per omne vitium, quod æripitur, humano cordi an-
tiqui hostis virtus infunditur: in hac tamen nequitia, id est, inuidia,
totia sua viscera serpens concutit, & imprimendæ malitiæ pestem
vomit. ibid.

Prima vitia deceptæ menti quasi sub quadam ratione se ingerunt:
sed quæ sequuntur, dum mentem ad omnem infāniam protrahunt,
quasi bestialium clamore mentem confundunt. ibid.

Capitalia vitia tanta sibi cogitatione coniunguntur, vt non nisi
vnum de altero proferatur: prima namque superbiæ soboles inanis
est gloria, quæ dum oppressam mentem coarctat, mox inuidiam
gignit: quia nimirum, dum vani nominis gloriam appetit, ne quis
hanc alius adipisci valeat, tabescit inuidia, tram generat: quæ quanto
interno liuoris vulnere animus faucitur, tanto etiam mansuetudo
tranquillitatis amittitur. Ex irâ tristitia oritur: quia turbata mens,
quo in ordinate se conuertit, eo adicienda confundit, tristitia ad a-
uaritiam deriuatur, quia dum consilium cor bonum lætitiæ in-
scemipso intus amisit, vnde consolari debuerat, foris querit, & tanto
magis exteriora bona adipisci desiderat, quando gaudium non ha-
bet, ad quod intus recurrit. ibid.

Vitium est affectus naturalis præter ordinem, & supra men-
suram ordinem transgrediens, quando mouetur ad ea, quæ non
debet: mensuram excedens, quando mouetur plus quam debet.
Hugo.

Iniqua via est, quæ nos perducit ad vitam, recta vero virtutum
quæ nobis indulgentiam tribuit ad salutem. Cassian. P. sal.

SENTENTIAE POETICAE.

Horat. 1. Serm. 3.

Deniq; te ipsum
Concute: num qua tibi visiorum insueris olim
Naturæ, aut etiam consuetudo mala namq;
Neglectis vrenda filix manscitur agræ.

Boc Met. 1. lib. 3.

Qui severe ingenium vult agrum,
Liberat prius arua fructibus,
Falce rubos, siliemq; resecat,
Vt nona fruge grauis Ceres eat,
Dulcior est apium mage labor,
Si malus ora prius sapor edat,
Gratus astra nitent, sibi Notæ
Definit imbris ferocitate sanos.
Læscer vt tenebras pepulerit,
Pulchra dies voscos agit equos,
Tu quoq; felle, quæ uens bona prius,
Incipe cello iuga retrahere:
Vera dehinc animum subseruim.

Claud. 2. Eutrop.

Sed quia cæcus inest visio amor, omne futurum
Despicitur suadent breuem profrensa fructum,
Et rurs in vetustis damis secur a libido.

Horat. 1. Serm. 3.

Nam vitæ; nemo sine nascitur optimus ille
Qui minimis vrgetur.

Per. 1. Satyr.

Auriculari assis qui non habet?
Propert. 2. Eleg. ad Heren.

Pnicisq; dedit vitium natura creato,
At fortuna aliquid semper amare dedit.
Mart. 12. lib. Epig.

Crine ruber niger ore, breuis pede, lumine lauis,
Rem magnam praestas, tolle si bonus es.

B B B B B 2

Ouid.